

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลของพยาบาลโรงพยาบาลทหารผ่านศึก” มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลของพยาบาลโรงพยาบาลทหารผ่านศึกและเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลของพยาบาลโรงพยาบาลทหารผ่านศึก จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาในการทำงาน และสถานภาพสมรส แตกต่างกัน ลักษณะของการวิจัยครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือพยาบาลที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาลทหารผ่านศึก กรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยประยุกต์เนื้อหา แนวคิด ทฤษฎี และจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาล มาปรับใช้ในแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ วุฒิการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาการประกอบวิชาชีพพยาบาล

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลของพยาบาลโรงพยาบาลทหารผ่านศึก โดยผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยใช้มาตราวัดตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert อ้างอิงใน ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ,2551) ซึ่งมี 5 ระดับ จำนวน 5 ด้าน 25 ข้อ ดังนี้

1. ความพึงพอใจด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ
2. ความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน
3. ความพึงพอใจด้านสวัสดิการในการทำงาน
4. ความพึงพอใจด้านสิ่งแวดล้อมในที่ทำงาน
5. ความพึงพอใจด้านค่านิยมในวิชาชีพ

โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบตามระดับความจริง โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับความพึงพอใจ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยวิธีทางสถิติที่ใช้ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ สถิติเชิงพรรณนา การหาจำนวน (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D) และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสถิติ ค่า t-test และ F-test หรือความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ใช้สำหรับทดสอบเปรียบเทียบความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลของพยาบาลที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาลทหารผ่านศึก โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ไว้ที่ ระดับ 0.05

5. สรุปผลการวิจัย

5.1 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

5.1.1 สรุปผลการวิจัยความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลของพยาบาลโรงพยาบาลโรงพยาบาลทหารผ่านศึก ปัจจัยส่วนบุคคลผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 100 ตัวอย่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 96.0 ช่วงอายุไม่เกิน 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 63.0 มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 76.0 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 98.0 มีรายได้ต่อเดือน 18,000 - 21,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 51.0 และมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานวิชาชีพพยาบาลไม่เกิน 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 79.0

5.1.2 สรุปผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลของพยาบาลโรงพยาบาลทหารผ่านศึก จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ วุฒิการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานวิชาชีพพยาบาล แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลของพยาบาลโรงพยาบาลทหารผ่านศึก จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ วุฒิการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานวิชาชีพพยาบาล แตกต่างกัน โดย

ภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจความในวิชาชีพพยาบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ยอมรับสมมติฐาน) ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับระดับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ยอมรับสมมติฐาน) ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ยอมรับสมมติฐาน) ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันความพึงพอใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากจำนวนข้อมูลหรือกรณีศึกษาไม่เพียงพอที่จะระบุว่าระดับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลที่จำแนกตามวุฒิการศึกษามีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ยอมรับสมมติฐาน)

หากพิจารณาระดับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นรายด้าน พบว่า เพศแตกต่างกัน ความพึงพอใจด้านค่านิยมในวิชาชีพ ($t = 3.849, Sig = .000$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ยอมรับสมมติฐาน) ระดับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาล จำแนกตามอายุ พบว่า อายุต่างกัน ความพึงพอใจใน ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ($F = 9.944, Sig = .000$) ความพึงพอใจในด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ($F = 4.508, Sig = .005$) ความพึงพอใจในด้านสวัสดิการในการทำงาน ($F = 8.303, Sig = .000$) ความพึงพอใจในด้านค่านิยมในวิชาชีพ ($F = 12.299, Sig = .000$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ยอมรับสมมติฐาน) ระดับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาล จำแนกตามสถานภาพสมรส พบว่า สถานภาพสมรสแตกต่างกัน ความพึงพอใจใน ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ($F = 8.603, Sig = .000$) ความพึงพอใจในด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ($F = 4.453, Sig = .014$) ความพึงพอใจในด้านสวัสดิการในการทำงาน ($F = 7.168, Sig = .001$) ความพึงพอใจในด้านค่านิยมในวิชาชีพ ($F = 12.692, Sig = .000$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ยอมรับสมมติฐาน)

ระดับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาล จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า วุฒิการศึกษาต่างกันความพึงพอใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากจำนวนข้อมูลหรือกรณีศึกษาไม่เพียงพอที่จะระบุว่าระดับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลที่จำแนกตามวุฒิการศึกษามีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง

ระดับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาล จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน ความพึงพอใจใน ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ($F = 6.600, Sig = .000$) ความพึงพอใจในด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ($F = 3.982, Sig = 0.10$) ความพึงพอใจในด้านสวัสดิการในการทำงาน ($F = 5.115, Sig = .003$) ความพึงพอใจในด้านสิ่งแวดล้อมใน

ที่ทำงาน ($F=6.202$, $Sig = .001$) ความพึงพอใจในด้านค่านิยมในวิชาชีพ ($F=9.718$, $Sig = .000$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ยอมรับสมมติฐาน) และ ระดับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาล จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงานวิชาชีพพยาบาลพบว่า ระยะเวลาในการปฏิบัติงานวิชาชีพพยาบาลแตกต่างกัน ความพึงพอใจในด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ($F= .543$, $Sig = .001$) ความพึงพอใจในด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ($F=1.365$, $Sig = .022$) ความพึงพอใจในด้านสวัสดิการในการทำงาน ($F = 5.925$ $Sig = .023$) ความพึงพอใจในด้านค่านิยมในวิชาชีพ ($F=8.371$, $Sig = .000$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ยอมรับสมมติฐาน)

5.1.3 สรุปผลปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลของพยาบาลโรงพยาบาลทหารผ่านศึก

ปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลของพยาบาลโรงพยาบาลทหารผ่านศึก ประกอบด้วย ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ด้านสวัสดิการในการทำงาน ด้านสิ่งแวดลอม และด้านค่านิยมในวิชาชีพ

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลของพยาบาลโรงพยาบาลทหารผ่านศึก ประกอบด้วย ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ด้านสวัสดิการในการทำงาน ด้านสิ่งแวดลอม และด้านค่านิยมในวิชาชีพ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ($\bar{X} = 3.60$, $S.D. = .578$, ระดับมาก) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 ($\bar{X} = 3.79$, $S.D. = .660$, ระดับมาก) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 ($\bar{X} = 3.67$, $S.D. = .661$, ระดับมาก) ด้านสวัสดิการในการทำงาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ($\bar{X} = 3.64$, $S.D. = .523$, ระดับมาก) ด้านค่านิยมในวิชาชีพ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 ($\bar{X} = 3.62$, $S.D. = .458$, ระดับมาก) และด้านสิ่งแวดลอมในที่ทำงาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 ($\bar{X} = 3.31$, $S.D. = .592$, ระดับปานกลาง)

หากพิจารณาเป็นรายข้อของปัจจัย ด้านของลักษณะของงานที่ปฏิบัติ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 ($\bar{X} = 3.79$, $S.D. = .798$, ระดับมาก) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อคำถาม ข้อที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 ($\bar{X} = 3.93$, $S.D. = .820$, ระดับมาก) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 ($\bar{X} = 3.67$, $S.D. = .900$, ระดับมาก) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อคำถาม ข้อที่ 3 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 ($\bar{X} = 3.87$, $S.D. = .720$, ระดับมาก) ด้านสวัสดิการในการทำงาน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ($\bar{X} = 3.64$, $S.D. = .799$, ระดับมาก) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อคำถาม

ข้อที่ 3 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = .743, ระดับมาก) ด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = .848, ระดับปานกลาง) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อคำถาม ข้อที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .994, ระดับมาก) ด้านค่านิยมในวิชาชีพ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = .902, ระดับมาก) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อคำถาม ข้อที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = .857, ระดับมาก)

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลของพยาบาลโรงพยาบาลทหารผ่านศึก” ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยในประเด็นที่ศึกษาตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ช่วงอายุไม่เกิน 30 ปี มีสถานภาพโสด มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือน 18,000 – 21,000 บาท มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานวิชาชีพพยาบาลไม่เกิน 5 ปี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัลภา ฐาน์กาญจน์ (2540) ได้ศึกษาความพึงพอใจในงาน ความผูกพันต่อองค์กร และความผูกพันต่อวิชาชีพของพยาบาลในโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ โดยศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการปฏิบัติงานและตำแหน่งกับความพึงพอใจในงานพบว่าอายุและสถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในงาน

2. ความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลของพยาบาลโรงพยาบาลทหารผ่านศึก พบว่าโดยภาพรวมความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก และอีก 1 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งบุคลากรพยาบาลถึงเห็นถึงความสำคัญด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ เป็นอันดับแรก ซึ่งลักษณะของงานที่ปฏิบัติ นั้น พิจารณาถึงหน่วยงานของท่านให้โอกาสท่านแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบการทำงาน, การมอบหมายงานในที่ทำงานท่านมีความยุติธรรม, งานที่ท่านได้รับมอบหมายในหน่วยงานตรงกับความรู้ความสามารถของท่าน, หน่วยงานของท่านสนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสพัฒนาตนเอง, หน่วยงานของท่านมีนโยบาย ระเบียบวิธีปฏิบัติที่ชัดเจน จากผลการวิจัยพบว่าลักษณะงานมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลและสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัลภา ฐาน์กาญจน์ (2540) ได้ศึกษาความพึงพอใจในงาน ความผูกพันต่อองค์กร และความผูกพันต่อวิชาชีพของพยาบาลในโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ จากการศึกษา พบว่าพยาบาลมีความพึงพอใจในงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางความพึงพอใจในงานความผูกพันต่อองค์กรและความผูกพันต่อวิชาชีพมีความสัมพันธ์กันทางบวก

3. ความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลของพยาบาลโรงพยาบาลทหารผ่านศึก ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ในด้านของลักษณะของงานที่ปฏิบัติ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะบุคลากรพยาบาลเห็นว่างานที่ได้รับมอบหมายมีความท้าทายความสามารถ ความมีอิสระที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบได้อย่างเต็มที่ งานที่ได้รับมอบหมายเหมาะสมตรงกับความรู้ความสามารถและลักษณะงานเป็นแรงจูงใจให้อยากปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมานิตย์ สะสมทรัพย์ (2547) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีคุณค่าในตน บรรยากาศและจริยธรรมในการทำงานกับความพึงพอใจในงานตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลเอกชนในกำกับมูลนิธิ กรุงเทพมหานคร พบว่าความพึงพอใจในงานตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลเอกชนในกำกับมูลนิธิ กรุงเทพมหานครอยู่ในระดับปานกลาง

4. ความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลของพยาบาลโรงพยาบาลทหารผ่านศึกด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะบุคลากรพยาบาลที่ปฏิบัติงานสามารถเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ดี มีการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากเพื่อนร่วมงานเพื่อประโยชน์การทำงานร่วมกัน มีการได้รับความร่วมมือความช่วยเหลือและการสนับสนุนในการปฏิบัติงานจากเพื่อนร่วมงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิราพรรณ ปุ่นเอื้อง (2543) ได้ศึกษาความพึงพอใจในงานของพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดชัยนาท โดยศึกษาเกี่ยวกับลักษณะงานพยาบาล การทำงานเป็นทีมกับความพึงพอใจในงานของพยาบาล พบว่าพยาบาลมีความพึงพอใจในงานอยู่ในระดับปานกลาง

5. ความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลของพยาบาลโรงพยาบาลทหารผ่านศึก ด้านสวัสดิการในการทำงาน ในด้านสวัสดิการในการทำงาน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะบุคลากรพยาบาลที่ปฏิบัติงานได้รับค่าตอบแทนจากการทำงานล่วงเวลา ค่าเบี้ยเลี้ยง ที่เหมาะสมการได้ค่าตอบแทนโดยรวมเหมาะสมกับปริมาณงานที่เหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์ภรณ์ พรหมใจ (2549) ได้ศึกษาความพึงพอใจในงานของพยาบาลส่งเสริมสุขภาพจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามกับพยาบาลที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพเชียงใหม่พบว่า มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านค่าตอบแทน ระดับมาก

6. ความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลของพยาบาลโรงพยาบาลทหารผ่านศึก ด้านสิ่งแวดล้อมในด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะบุคลากรพยาบาลที่ปฏิบัติงานมีเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการทำงานที่เพียงพอ อาคาร สถานที่และพื้นที่ทำงานมีความมั่งคั่งปลอดภัย มีการแบ่งสัดส่วน บรรยากาศโดยทั่วไปส่งเสริมการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เปรมฤดี ทิพย์ชิต (2551) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การ การเสริมสร้างพลังอำนาจทางการพยาบาลกับความพึงพอใจในงานของพยาบาลศูนย์มะเร็ง

ส่วนภูมิภาคประเทศไทย พบว่าบรรยากาศองค์การพยาบาลตามการรับรู้ของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในศูนย์มะเร็งส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

7. ความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลของพยาบาลโรงพยาบาลทหารผ่านศึก ด้านค่านิยมในวิชาชีพในด้านค่านิยมในวิชาชีพ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะบุคลากรพยาบาลมีความศรัทธารักในวิชาชีพและมีความภาคภูมิใจในวิชาชีพตนเองสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมานิตย์ สะสมทรัพย์ (2547) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีคุณค่าในตน บรรยากาศและจริยธรรมในการทำงานกับความพึงพอใจในงานตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลเอกชนในกำกับมูลนิธิ กรุงเทพมหานคร พบว่าการมีคุณค่าในตนของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลเอกชนในกำกับมูลนิธิ กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในงานอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะของการวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อองค์กรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนำไปพิจารณาเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาความพึงพอใจในวิชาชีพของพยาบาลและปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของพยาบาลในโรงพยาบาล ดังต่อไปนี้

1. ด้านลักษณะงาน จากผลการวิจัยพบว่าลักษณะงานมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลดังนั้นองค์กรหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรปรับปรุงลักษณะการทำงานภายในองค์กรเพื่อให้มีความชัดเจน สนับสนุนให้บุคลากรภายในองค์กรมีส่วนร่วมในการพัฒนางานภายในองค์กรมีระบบการทำงานที่ได้มาตรฐานและที่สำคัญจะต้องพัฒนาบุคลากรภายในองค์กรให้สามารถทำงานกับระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงควรพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอจัดประชุมหรือจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น เพื่อรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรภายในองค์กร รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของผู้ใช้บริการเพื่อจะได้นำผลมาปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน จากการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลในการบริหารองค์กร ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชน คน เป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงและให้การพัฒนาอย่างต่อเนื่องมิเช่นนั้นแล้วองค์กรก็จะถดถอย และที่สำคัญที่สุดการทำงานเป็นทีม การสร้างทีมงานที่เข้มแข็งมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้องค์กรอยู่รอด หากองค์กรใดสมาชิกในองค์กรมีความขัดแย้งสูง องค์กรนั้นจะอยู่อย่างลำบาก ดังนั้นจึงควรมีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในองค์กรทั้งบุคลากรระดับเดียวกันและต่างระดับ เช่น การประเมินผลงานเป็นทีมเพื่อลดการแข่งขันระหว่าง

บุคคลต่อบุคคล การจัดแข่งขันกีฬาภายในหน่วยงาน การไปทัศนศึกษาต่างจังหวัด การจัดให้มีกิจกรรมการรวมกลุ่มบ่อย ๆ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จะทำให้บุคลากรมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันมากขึ้นและจะส่งผลให้เกิดความสามัคคีภายในองค์กร

3. ด้านสวัสดิการในการทำงาน จากผลการวิจัยพบว่าสวัสดิการในการทำงานมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาล การเพิ่มสวัสดิการให้กับพยาบาลในโรงพยาบาลจึงมีความจำเป็นเนื่องสถานการณ์ในปัจจุบันวิชาชีพพยาบาลยังเป็นวิชาชีพที่ขาดแคลน การรักษาบุคลากรให้อยู่กับองค์กรนานจึงย่อมส่งผลดีมากกว่าเสีย เช่น การเพิ่มค่าตอบแทน การให้สวัสดิการด้านการรักษาแก่บิดา มารดาหรือญาติของบุคลากรในองค์กร การสนับสนุนเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมให้อบรมและศึกษาต่อทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นต้น

4. ด้านสิ่งแวดล้อมในที่ทำงาน จากผลการวิจัยพบว่าสิ่งแวดล้อมในที่ทำงานมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาล ซึ่งมีผลงานวิจัยหลายเรื่องที่พบว่าสิ่งแวดล้อมมีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานและมีผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรนำข้อดีนี้มาใช้ในการดึงดูดความสนใจในการรักษาบุคลากรในหน่วยงานและประชาชนที่มาใช้บริการ และควรมีมาตรการที่มารองรับเพื่อควมมีสถานที่ในการทำงานที่ดีให้ยิ่งขึ้น เช่น มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง การประกวดสถานที่ทำงานดีเด่น การรับฟังข้อเสนอแนะจากบุคลากรและประชาชนที่มารับบริการ

5. ด้านค่านิยมในวิชาชีพ จากผลการวิจัยพบว่าค่านิยมในวิชาชีพของพยาบาลมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาลซึ่งแสดงให้เห็นว่าพยาบาลวิชาชีพมีความศรัทธารักในวิชาชีพและมีความภาคภูมิใจในวิชาชีพตนเองสูง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำจุดเด่นในเรื่องนี้มาพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการทำงานและควรมีมาตรการที่ส่งเสริมให้พยาบาลมีค่านิยมรักในวิชาชีพตนเอง เช่น การจัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติสำหรับพยาบาลที่ปฏิบัติงานดี การยกย่องพยาบาลที่ปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดีในวิชาชีพ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้สนใจที่จะทำการศึกษารั้งต่อไป อาจจะมีตัวแปรอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในวิชาชีพพยาบาล ซึ่งผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษาในครั้งนี้ เช่น การได้รับการพัฒนา การติดต่อสื่อสาร ประเพณี วัฒนธรรมขององค์กร เป็นต้น

2. ในด้านประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะกลุ่มพยาบาล ถ้ามีผู้สนใจจะศึกษาต่อไปควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประชากรกลุ่มต่าง ๆ ภายในองค์กรซึ่งจะเป็น

ประโยชน์ต่อองค์กรมากขึ้นในการพัฒนาบุคลากรในองค์กรให้มีความคลอบคลุมหรืออาจจะศึกษาเปรียบเทียบกับพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของเอกชน

3. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งอาจจะทำให้ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน ดังนั้นผู้สนใจที่ศึกษาครั้งต่อไปควรจะทำการศึกษาทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพพร้อมด้วย จะทำให้ได้รับข้อมูลที่ละเอียดและสมบูรณ์มากขึ้น หรืออาจจะศึกษาเฉพาะในเชิงคุณภาพ ซึ่งกลุ่มประชากรได้กลงแต่มีความละเอียดของข้อมูลมากขึ้น